

Εργαστήριο Τοπικής και Νησιωτικής Ανάπτυξης

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Ολοκληρωμένος Τουριστικός Σχεδιασμός στη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

*Δρ. Γιάννης ΣΠΙΛΑΝΗΣ, Επ. Καθηγητής,
Τμήμα Περιβάλλοντος*

*Δ/ντής Παρατηρητηρίου Βιώσιμου Τουρισμού Αιγαίου
του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού*

Συνέδριο «Αντιμετωπίζοντας με Επιτυχία την Εποχικότητα στον Τουρισμό: Από τη θεωρία στην Πράξη»

Αθήνα, 26–27 Φεβρουαρίου 2014

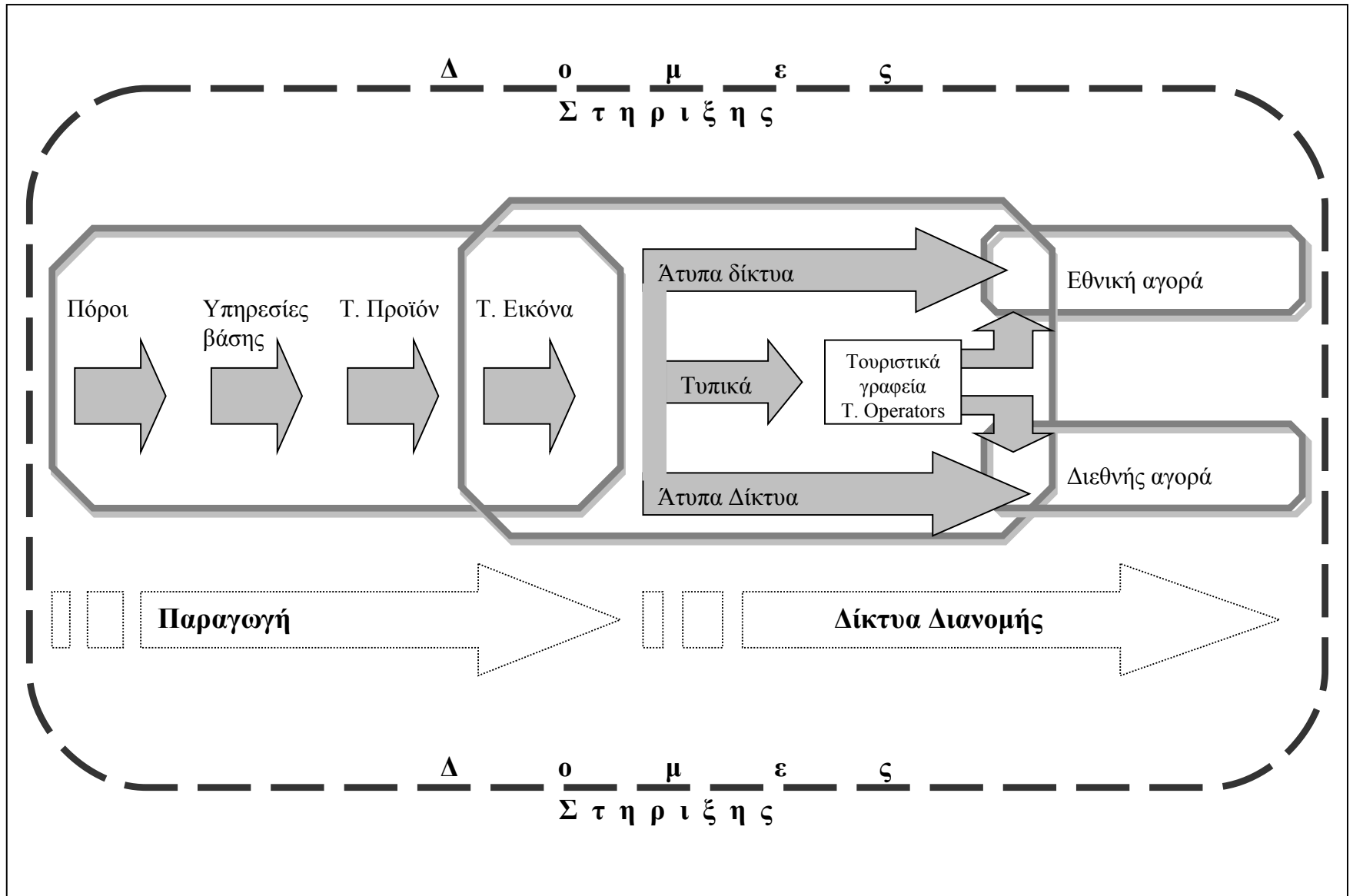
Ποιος ο στόχος του Σχεδιασμού

- α) βελτίωση επισκεψιμότητας, αύξηση πληρότητας, αύξηση δαπάνης, **περιορισμό της εποχικότητας με την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου**
- β) αύξηση εσόδων επιχειρήσεων– εισοδημάτων
- γ) διασύνδεση με άλλους τομείς της οικονομίας (γεωργία-πολιτισμός)
- δ) δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μεγαλύτερης διάρκειας καλύτερα αμειβόμενων και υψηλότερης εξειδίκευσης (ειδικές μορφές τουρισμού, αξιοποίηση πόρων για «ενεργό τουρισμό»)
- ε) βελτίωση κατάστασης περιβάλλοντος – ποιότητας ζωής για επισκέπτες και κατοίκους

Οι αλλαγές αυτές δεν μπορούν να επιτευχθούν μόνο με την αλλαγή στη διαφημιστική καμπάνια, αλλά με:

- πλήρη ανακαίνιση της «επιχείρησης»
- ανασχεδιασμό του προϊόντος που παράγεται
- εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού (εργοδοτών-εργαζομένων)
- αλλαγή στον τρόπο διοίκησης του τουρισμού

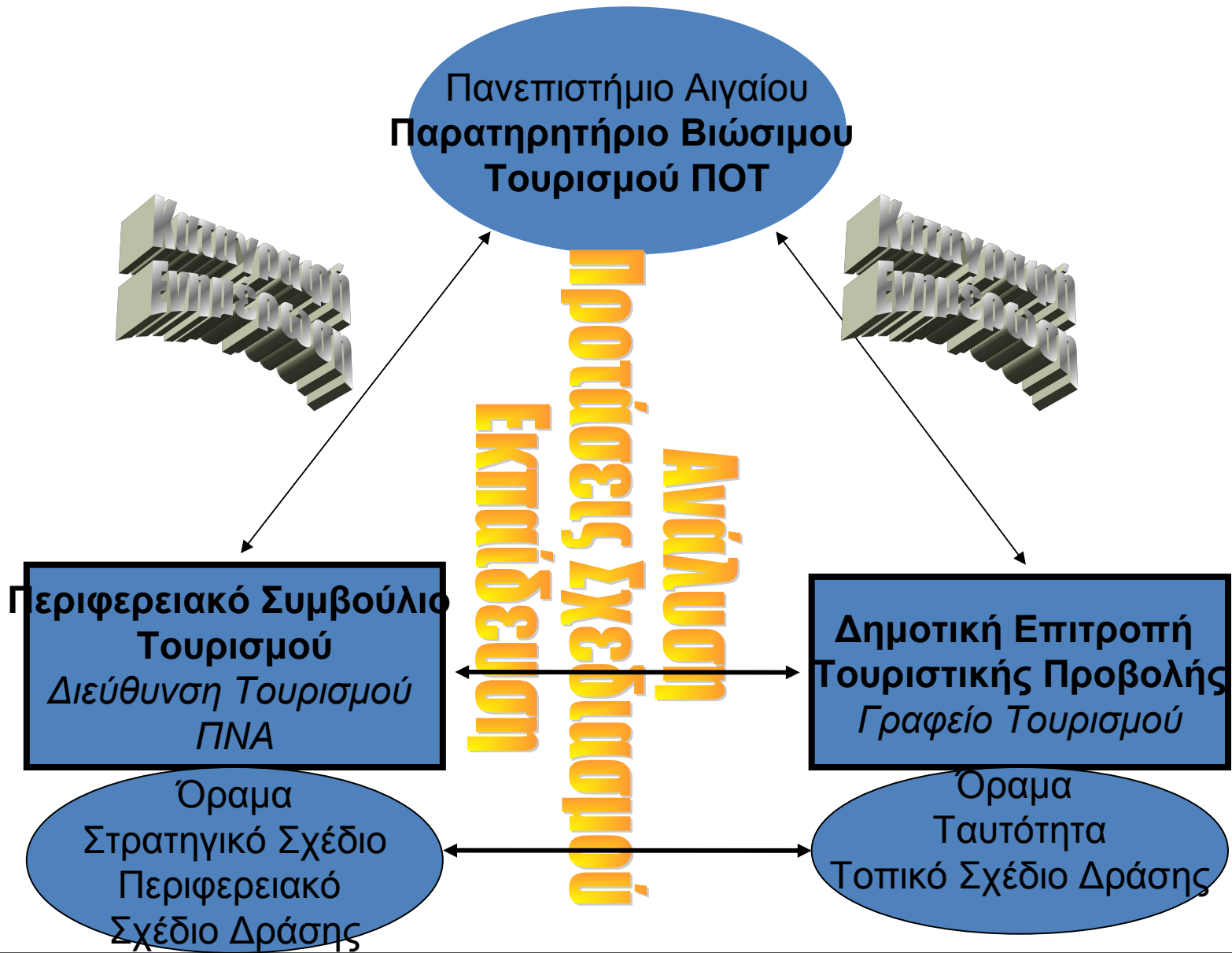
Τουριστικό προϊόν: από τη παραγωγή στη διάθεση

Ολοκληρωμένος Τουριστικός Σχεδιασμός

- Από τη προβολή σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση:
 - Καταγραφή και ανάλυση κατάστασης (πόροι, δυνατότητες, αποτελέσματα) *ώστε να υπάρξει.....*
 - Στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός: από το όραμα στη πράξη *που απαιτεί συνεχή.....*
 - Εκπαίδευση και κατάρτιση στελεχών φορέων, εργοδοτών και εργαζομένων *και προϋποθέτει.....*
 - Περιφερειακή Τουριστική Διακυβέρνηση: η διασύνδεση των φορέων σε Περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και ο ρόλος του ΠΣΤ

Τουριστική Διακυβέρνηση

Όραμα

Νησιά του Αιγαίου:

Ενα μοναδικό αρχιπέλαγος της φύσης και του πολιτισμού

- Ανάδειξη της Αιγιακής Ποιότητας και Ταυτότητας
- Διαφοροποίηση προϊόντος με αξιοποίηση τοπικών πόρων για δημιουργία δραστηριοτήτων και εμπειριών
- Ποιότητα υπηρεσιών ιδιωτικού τομέα (επιχειρήσεων) με σήμανση
- Ποιότητα προορισμών (νησιών ή τμημάτων μεγάλων νησιών) με σήμανση
 - Τουριστική διακυβέρνηση με δικτύωση για καλύτερο σχεδιασμό, προβολή και πληροφόρηση
 - Δημιουργία εικόνας ανά προορισμό

Η υλοποίηση

- **Ο ρόλος του ΠΣΤ και της ΠΝΑ ως «ομπρέλα» :**
 - Στη δημιουργία οράματος και στρατηγικού σχεδίου
 - Στη λειτουργία του Παρατηρητηρίου Τουρισμού
 - Στην υλοποίηση οριζόντιων μελετών για την επίλυση προβλημάτων (πχ. θεματικός τουρισμός)
 - Στην υλοποίηση τουριστικών σχεδίων δράσης ανά νησί
 - Στην υποστήριξη για λειτουργία τουριστικών γραφείων (**destination manager**) ανά νησί (σχεδιασμός-προβολή-πληροφόρηση)
 - Στην εξεύρεση πόρων για τη χρηματοδότηση των δράσεων
 - Στην υποστήριξη των επιμέρους προορισμών με τεχνογνωσία
 - Στην συνεχιζόμενη κατάρτιση όλων των εμπλεκόμενων στον τουρισμό (φορέων, επιχειρηματιών, εργαζομένων)

Δράσεις σε Περιφερειακό Επίπεδο

- A)** Δημιουργία μηχανισμού επιστημονικής παρακολούθησης τουρισμού στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου - «Παρατηρητήριο Αειφόρου Τουρισμού ΠΟΤ»,
- B)** Ολοκληρωμένο σχέδιο ανάδειξης του εναλλακτικού τουρισμού σε Κυκλάδες και Δωδεκάνησα
«Σύνταξη σχεδίων δράσης ανάπτυξης του θεματικού τουρισμού για θαλάσσιο-αθλητικό, συνεδριακό, φυσιολατρικό-περιηγητικό, πολιτιστικό, θρησκευτικό »

Περιλαμβάνουν:

- Εκθέσεις ανά νησί με ανάλυση κατάστασης και προτάσεις
- Εκθέσεις ανά μορφή τουρισμού με ανάλυση κατάσταση και προτάσεις
- Σεμινάρια κατάρτισης και ενημέρωσης φορέων και επιχειρηματιών

Α. Παρατηρητήριο Αειφόρου Τουρισμού Αιγαίου για προορισμούς (15/4-15/11)

Συγκέντρωση δεδομένων

- Δευτερογενή δεδομένα (πχ. αφίξεις σε λιμάνια-αεροδρόμια, αφίξεις – διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα)
- Καταγραφή τουριστικών πόρων (και βαθμός αξιοποίησης τους) και προσφοράς υπηρεσιών (πχ. επιχειρήσεις, δραστηριότητες, τουριστικά προϊόντα, σύστημα διαχείρισης και προβολής προορισμού)
- Έρευνα τουριστών (συμπεριφορά και ικανοποίηση τουριστών)
 - δείγμα / διαδικασία / μέσα υλοποίησης / έλεγχος ποιότητας
- Έρευνα επιχειρήσεων (χαρακτηριστικά και λειτουργικά αποτελέσματα)
 - δείγμα / διαδικασία / μέσα υλοποίησης / έλεγχος ποιότητας
- Επεξεργασία δεδομένων
- Συγγραφή εκθέσεων αποτελεσμάτων
- Συγγραφή προτάσεων πολιτικής συνολικά και ανά νησί

Α. Παρατηρητήριο Αειφόρου Τουρισμού για προορισμούς (15/10/14-15/6/15)

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ Ν ΑΙΓΑΙΟ

Διάρθρωση προτάσεων δράσεων – έργων γύρω από :

- α) βελτίωση της αποδοτικότητας/ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών των επιχειρήσεων που εμπλέκονται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού στο Νότιο Αιγαίο – **“Aegean Quality»**
 - β) βελτίωση των παρεχόμενων δημόσιων (κοινών) υπηρεσιών **«destination management»**
 - γ) αξιοποίηση των υπαρχουσών δυνατοτήτων για ανάπτυξη ειδικών τουριστικών προϊόντων για την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και πόρων κάθε προορισμού – **«Νησιωτικές Ταυτότητες»,**
 - δ) εφαρμογή συνεργασιών και συνεργιών ανάμεσα σε επιχειρήσεις και κλάδους διαφορετικής οικονομικής δραστηριότητας - **«clusters»**
 - ε) δημιουργία εικόνας σε επίπεδο νησιωτικού προορισμού – σύστημα προβολής / ενημέρωσης (**marketing – DMO**)
- Τι κάνει η ΔΤΠΝΑ (δράσεις ομπρέλα) – τι κάνουν τα νησιά / Τουριστική Διακυβέρνηση στην ΠΝΑ

Α. Επιστημονική ομάδα προβληματισμού επιστημόνων τουρισμού (think tank) 15/4/14 -15/4/15

- Στόχος: στήριξη Παρατηρητηρίου και επιμέρους προορισμών μέσα από την «υιοθέτηση» τους
- Κανονισμός λειτουργίας
- Επιλογή μελών με προκήρυξη εκδήλωσης ενδιαφέροντος
- Προτεινόμενο Έργο
 - Υποστήριξη ομάδας έργου στις διάφορες φάσεις / εκφραση άποψης
 - «Υιοθέτηση» νησιού / νησιών – υποστήριξη τοπικής ομάδας σε όλη τη φάση του έργου
 - Συμμετοχή σε δημόσιες παρουσιάσεις

Β. Ολοκληρωμένο σχέδιο ανάδειξης του Θεματικού τουρισμού στις Κυκλάδες – Δωδεκάνησα (15/4-15/10)

- Σύνταξη σχεδίων δράσης ανάπτυξης του θεματικού τουρισμού για τις Κυκλάδες - Δωδεκάνησα
 - Θαλάσσιος – (ναυτ)αθλητικός
 - Φυσιολατρικός - Περιηγητικός
 - Πολιτιστικός (μνημεία, ήθη-έθιμα, γλώσσα, διατροφή, παραγωγή
 - Θρησκευτικός
 - Συνεδριακός

Από τον «παθητικό» στον «βιωματικό» τουρισμό με κέντρο την ικανοποίηση επιθυμιών και αναγκών (κινήτρων) των τουριστών μέσα από δραστηριότητες και συμμετοχή

B. Ολοκληρωμένο σχέδιο ανάδειξης του Θεματικού τουρισμού στις Κυκλάδες - Δωδεκάνησα

- Διεθνής εμπειρία
- Καταγραφή / αξιολόγηση υπαρχουσών δράσεων
- Καταγραφή / αξιολόγηση πόρων – δημιουργία θεματικών (πχ. γεωτουρισμός / ναυτοσύνη / κάστρα / εντοπισμός δραστηριοτήτων που συνδέονται
- Συνολική πρόταση για τη Περιφέρεια (από τους πόρους, στο προϊόν, στην εικόνα, στη προβολή)
- Δημιουργία δικτύων νησιών με δυνατότητα ειδικών θεματικών «διαδρομών» και εξειδικευμένων προτάσεων ανάλογα με τους υφιστάμενους πόρους – Προτάσεις δραστηριοτήτων
- Διαδικασία αξιολόγησης και επανασχεδιασμού της προτεινόμενης πολιτικής

Β. Ολοκληρωμένο σχέδιο ανάδειξης Θεματικού τουρισμού στις Κυκλάδες – Δωδεκάνησα (15/11/2014-15/6/2015)

- **Ενέργεια Διοργάνωση workshops σε Κυκλάδες - Δωδεκάνησα**
 - Μεθοδολογία οργάνωσης συναντήσεων εργασίας.
 - Σύνδεση τοπικών εκθέσεων με θεματικές
 - Αναλυτική παρουσίαση κατάστασης και προτεινόμενων δράσεων – επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων
 - Ανάλυσης του ρόλου του Παρατηρητηρίου και του ρόλου των τοπικών φορέων – destination manager
 - Υπογραφή «συμφώνων δέσμευσης» μεταξύ εμπλεκόμενων φορέων για ανάληψη υποχρεώσεων των μερών (ΠΑΝΑΙ, Παρατηρητήριο, ΔΤΠΝΑ, Συλλογικοί φορείς, Δήμοι, ΜΚΟ, destination manager κλπ)

Ευχαριστούμε για τη προσοχή

ispil@aegean.gr

stobservatory@aegean.gr

- Tel: +30 22510 36229
- www/aegean.gr/lid

